

Таърих пайгамбарларининг кетма-кет келиб туриши унга шукр ва сано айтишнинг куйайишига боисдир.

Захириддин Муҳаммад БОБУР

Ма'рифат

МА'РИФАТ * ХАЛҚ ВЕЪЛИЯРИ ГАЗЕТАСИ * مەرفەئەت

1931 йилдан чиқа бошлаган 1996 йил 14 февраль, чоршанба Баҳоси сотувда эркин нархда. 12 (6709)

Галлворот туманидаги «Музбук» ширкатлар уюмаси раиси Абдумалик Абдуевнинг саъй-ҳаракатлари туфайли яқин ишга қўйилди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ АҲОЛИНИНГ ОМОНАТЛАРДАГИ ВА ДАВЛАТ СУГУРТАСИ БЎЙИЧА ПУЛ МАБЛАҒЛАРИНИ ИНДЕКСАЦИЯ ҚИЛИШ ЧОРАТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Аҳолининг омонатлардаги ва давлат сугуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш тўғрисида» 1995 йил 20 декабрдаги Фармони бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. 1992-1995 йилларда нархлар индексининг ўсганлигини ҳисобга олиб, шунингдек, аҳолининг омонатлардаги ва давлат сугуртаси бўйича пул маблағларининг харид қобилиятини сақлаб қолиш мақсадида аҳолининг курсатиб утилган пул маблағларини индексация қилиш миқдори 4000 баравар этиб белгилансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Халқ банки ва тижорат банклари:

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ва республика ҳудудида доимий яшовчи фуқаролари бўлмаган шахслар муқоабат қилишганда уларга 1996 йил 15 февралдан 30 июнгача Ўзбекистон Республикаси банк муассасаларидаги 1992 йил 1 январдаги ҳолатига кура ва 1996 йил 1 январда амалда бўлган омонатлар бўйича «индексация» маҳусус сўчтларни очинлар ва индексация қилинган суммага омонат дафтараҷалари берсинлар;

1996 йил 1 июлдан бошлаб маҳусус очилган «индексация» сўчтларидан тегишли белгиланган индексация суммалари босқичма-босқич туланишини таъминласинлар;

Хар йили «индексация» сўчтлари бўйича «йўқлаб олинади» омонатларга белгиланган амалдаги фойз ставкаларидан келиб чиқиб утган давр учун 1 январдаги ҳолатига кура фойзалар қўшиб борсинлар. Инфляция даражасини ҳисобга олган ҳолда хар йили фойз ставкалари миқдорларини қайта қўшиб чиқсинлар.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридagi Давлат сугурта бoш бошқармаси 1996 йил 15 февралдан 31 мартгача 1992 йил 1 январдаги ҳолатига кура ва 1996 йил 1 январгача амалда бўлган (ҳаёти, болаларни сугурта қилиш ва нақд кунда бериладиган барча шартномалар бўйича) узоқ муддатли сугурта шартномалари бўйича сугурта бадалларини индексация қилсин ва сугурталовчиларга тегишли билдиришномалар берсин, индексация қилинган пуллар

Халқ банки муассасалари орқали аҳоли омонатлари бўйича белгиланган тартибдаги сингари тартибда туланишини назарда тутсин.

4. Аҳолининг омонатлардаги ва давлат сугуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш бўйича республика, вилоят, шаҳар ва туман комиссиялари тузилсин.

Аҳолининг омонатлардаги ва давлат сугуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш бўйича республика комиссияси тўғрисидаги Низом, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туман ва шаҳар ҳокимликлари ҳузуридagi комиссиялар тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

5. Қуйидагилар:

Аҳолининг банк муассасаларида омонатда турган пул маблағларини индексация қилиш ва тулаш тартиби тўғрисидаги Низом; давлат сугуртаси муассасаларидаги узоқ муддатли сугурта бадалларини индексация қилиш ва тулаш тартиби тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

6. Белгилаб қуйилсинки, фуқароларнинг омонатлари тўғри ва асосли индексация қилиниши ва бунда тартиб бузишларга йўл қуйилмаслиги учун аҳолининг омонатлардаги ва давлат сугуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш бўйича Қорақалпоғистон республика, вилоят, шаҳар ва туман комиссияларининг раҳбарлари шахсан жавоб берадилар.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги:

«Қоплаш фонди» республика жамғармасига жамланадиган маблағларнинг 50 фоизи миқдоридagi улуш давлат бюджети маблағлари ҳисобидан қўшилсини таъминласин; хар йили давлат бюджетини шакллантиришда «Қоплаш фонди» учун зарур маблағларни назарда тутсин.

8. Марказий банкка, тижорат ба-

нкларига ва бюджетдан ташқари фондларга «Қоплаш фонди» республика жамғармасига жамланадиган маблағларнинг 50 фоизи миқдорида улушлар қўшиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги қарорини маъзур банди бажарилиши мунтазам назорат қилинишини таъминласин.

9. Ўзбекистон Республикаси Халқ банки:

«Қоплаш фонди» республика жамғармасига қорхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва жисмоний шахсларнинг ихтиёрий бадалларини жалб қилсин;

Йилнинг хар чорагидa Молия вазирлигига курсатиб утилган жамғармага маблағлар тушиши ва улардан фойдаланиш ҳақида ҳисобот тақдим этсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Халқ банки, Марказий банки, Тижорат банклари, Молия вазирлиги ҳузуридagi Давлат сугурта бoш бошқармаси, «Узтеле-радио», Давлат матбуот қўмитаси, Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги аҳоли уртасида омонатлар ва сугурта бадалларини индексация қилиш тартиби ва уни ўтказиш шартлари тўғрисида кенг тушунтириш ишлари олиб борилишини таъминласинлар.

11. Республика комиссияси, ҳудудий комиссиялар, Халқ банки (Н. Муҳитдинов), Давлат сугурта бoш бошқармаси (С. Вальдман), тижорат банклари раҳбарлари индексация пуллари ва улар бўйича фойзалар тўғри, ўз вақтида ҳамда тулиқ ҳисоблашни ва берилишини таъминласинлар.

12. Маъзур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бoш вазирининг уринбосари Б. Ҳамидов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1996 йил 12 февраль.

Тошкент шаҳридаги 236-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Гүлчехра Умарованин уғли-қизларга харф ўргата бошлаганига 26 йилдан ошди. Мактаб маъмурияти ўқув иши бошида муаллимнинг тажрибалилигини эътиборга олиб, унга иқтидорлар синфини ишониб топширди. Натижалар кутилганидан ҳам зиёда бўлаётди.

Суратда: Г. Умарова 1-синф ўқувчиси билан якка тартибда иш олиб борапти.

Р. АЛБЕКОВ олган сурат.

Ишхор

МУАЛЛИМ — ЮРТ ФИДОЙИСИ

Ушугувчи — бу суз замирида фидойлик тушунчаси маънуд. Бу тушунчани ҳамма ҳам уқайвермайди. Яқинда пойтахтимизнинг Ўзбекистон туманидаги 118-мактабда йил ўтган ўқув амалиёти даврида, ўқитувчи сузининг чинакам маъносини англагандек бўлдим.

Биз, Низомий номидаги Тошкент давлат олийгоҳи табиий җуғрофия IV курс сиртки бўлим талабалари бир ой мобайнида мактаб ҳаёти билан танишиб, синф раҳбари сифатида тарбиявий сохлар утказдик.

хар томонлама фойдали маслаҳатларини аямлади. Шу ўринда таъкидлаб ўтиш жоизки, бугунги кун турни сохаларда узғаришлар ясади. Бундан маориф соҳаси ҳам бенаҳси қолмади. Қўлгина мактаб ўқитувчилари узини савдога урди. Эҳтимол бу ҳаёт тақозосидир. Аммо келажакчи...

Мен шунинг англаб етдимки, қалбидa Ватанга нисбатан ботиний меҳр бўлган инсонгина ўқитувчи бўла олар экан.

Ш. ҚУВОНДИҚОВА, Низомий номидаги ТДПИ талабаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТАРИХИНИ ЎҚИТИШ ВА ЎРГАНИШИНИНГ ЯҲОНА КОНЦЕПЦИЯСИ

Ўзбекистон миллий давлат мустақиллиги қўлга киритилгандан кейин энг муҳим вазифалардан бири сифатида халқ таълими тизимини ислоҳ қилиш масаласи кун тартибига қўйилди. Ўзбекистон тарихини ўқитиш ва ўрганишининг яҳона концепциясини яратиш бу борада марказий ўринлардан бирини эгаллайди.

Маъзур концепцияни тайёрлашда академик А. А. Аскарлов, тарих фанлари докторлари Ҳ. Н. Бобобеков, А. Отажонов, Ҳ. Соҳқов, Р. Шамсуддинов, тарих фанлари номзодалари С. Холбоев, И. Шоймардонов, ЎзПФИТИ бўлим мудири Ж. Раҳимов фойл шитирок этдилар. Концепция барча илм масканлари университетлар, институтлар, техникумлар, коллежлар, лицейлар, ўрта махсус билим юрталари, умумтаълим мактаблари ўқитувчилари, умуман, кенг жамоатчилик эътиборига ҳавола этилмоқда.

Тошкент — 700027, Ўзбекистон кучаси, 80. Республика таълим илмий-методика маркази.

(Концепцияни 2 ва 3-саҳифаларда ўқийсиз).

Анъанага кўра баҳорчи таътил кунларида мактаблар ва хунар билим юрталари ўқувчиларининг умумтаълим фанлари бўйича республика олимпиадасининг якуновчи босқичи ўтказилди.

Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Жўра Ганиевич Нўлдошев билан олимпиаданиннг мақсадлари, бу йил уни ўтказишдаги янгиликлар, амалга оширилган ташкилий ишлар тўғрисида сўхбатлашди.

— Умумтаълим фанлари бўйича республика олимпиадаси ўз олдига қандай мақсадларни қўйган?

— Маълумки, мамлакатимиз мустақил бўлган дастлабки кунлардан бошлаб ҳукуматимиз раҳбарияти иқтидорли ёшларни танлаш ва тарбиялаш масалаларига катта эътибор бериб келмоқда. Республика ҳукуматининг махсус қарори билан Ўзбекистон номидаги жамғарма ва иқтидорли болаларни танлаш «Истеъод» республика марказининг ташкил этилиши фикримизнинг эркин далилидир.

Ватанимиз қадим-қадимдан истеъодларга бой. Меҳнатсевар халқимиз жаҳонга Улуғбек, Абу Али ибн Сино, Ал-Хоразми, Ал-Беруний, Алишер Навоий сингари буюк олим ва мутафаккирларни етиштириб берган. Ишончимиз комилки, бу йўналишда, яъни истеъодли ёшларни аниқлаш ва тарбиялашда агар ишлар тўғри ташкил этилса, манфаатдор вазирлик ва идоралар куч-ғайратларини бирлаштирсалар, олимпиада қўйилган мақсадга тулиқ эришиш мумкин.

Умумтаълим фанлари бўйича республика олимпиадаси ҳам иқтидорли, истеъодли болаларни аниқлашнинг

АСОСИЙ МАҚСАД — ИҚТИДОРЛИ БОЛАЛАРНИ АНИҚЛАШ

йўлларидадир. Барчага яхши маълумки, 1993 йил 5 февралда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон ўқувчи-ёшларини рағбатлантириш чорлари тўғрисида»ги фармони, Вазирлар Маҳкамасининг эса «Ўзбекистон ўқувчи-ёшларини тақдирлаш ва моддий рағбатлантириш тўғрисида»ги махсус қарори қабул қилинди. Бу ҳужжатларда умумтаълим фанлари бўйича республика олимпиадасини ташкил этишининг умумий тамойиллари белгилан берилди.

Олимпиадани ўтказиш ўз олдига мактаб ўқувчилари истеъодлари ва ижодий қобилиятларини аниқлаш; ўқувчиларнинг узлари танлаган ихтисос ва фанларни чуқур ўрганишга бўлган қизиқишини ошириш, келажакда-

ги касбини тўғри танлашга ёрдам бериш; ўқув-тарбия жараёнини тақомиллаштириш ҳамда ўқитувчиларнинг педагогик маҳоратини оширишни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйди.

Умуман, ишонч билан айти оламаники, олимпиада ўқувчининг қандай ўқигани, билимларини қандай узлаштирилганлигини аниқлашга қўлмай, шу билан бирга у еки бу фан, йўналиш бўйича мактаб қандай ишлаганини, ўқитувчи фаолияти якуновларини аниқ ва равшан намоёи эътидан кўзгалди.

— Бу йилги олимпиада тўғрисида гапиришдан аввал, ўтган йили ўтказилган ана шундай тадбир тўғрисида фикрласангиз. Чунки у ҳақда турли гап-сўзлар, фикр-мулоҳазалар бўлди. Олимпиада-95 якунлари ҳақида Сизнинг фикрларингиз?

— Сизга маълумки, ўтган йили олимпиадани ташкил этишда ҳам, ўтказишда ҳам камчилик ва хатолар бўлди. Бу ҳақда педагогик мабтуотини старли даражада батафсил ёлди. Олимпиада якунлари Халқ таълими вазирлиги Ҳайъатининг кенгайтирилган йилгилишида

Олимпиада-96

танқидий-таҳлилий батафсил муҳокама этилди. Хатоларга йўл қўйган масъул ходимлар ўз вазифаларидан бушатилиди.

Шу боисдан, бу йилги умумтаълим фанлари бўйича республика олимпиадасига тайёргарлик қуриларкан, олимпиада низомини, уни ўтказиш тамойилларини биз тубдан қайта кўриб чиқдик.

— Умумтаълим фанлари бўйича бу йилги олимпиаданиннг ўзига хос жиҳатлари нималардан иборат?

— Авваломбор бу тадбирга ҳукуматимиз томонидан бўлаётган эътиборни алоҳида таъкидламоқчиман. Ҳақиқатан ҳам, ҳозирнинг ўзида, тайёргарлик жараёнидаёқ бу яққол сезилиб турибди. Бунга исбот тариқасида яқинда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ижтимоий масалалар, фан ва маданият фаолияти якуновларини аниқлаш масалалардан бири 1996 йилда умумтаълим фанлари бўйича мактаб ўқувчилари республика олимпиадасининг якуновчи босқичини ўтказиш тўғрисида бўлганлигини айтиш жоиз. Бу мажлисда олимпиадани ўтказиш учун комплекс ёндашув лозимлиги, унга жамоатчиликни, тегишли ташкилотларни, оммавий ахборот воситаларини жалб қилиш таъкидланди. Бу ишлар гоилбарни эълон қилиш ва уларни тақдирлашда ошкоралик қарор топиши учун амалга

(Давоми 3-бетда).

ҲАМКОРЛАР

Фаргона вилояти Бешариқ туманида мактаб ва ички ишлар бўлими билан ҳамкорликда ташкил этилган жиноятчиликнинг олдини олиш мавзусида кўрғазмали семинар бўлиб ўтди. Унда туман ҳокимлиги вакиллари, маҳалла оқсоқоллари, ички ишлар бўлими ходимлари, фаол муаллимлар иштирок этдилар. Анжуман қатнашчилари дастлаб Яқкатут қишлоғидagi Муқимий номли 19-мактабда воқеа етмаган ёшлар билан ишлаш бўйича тузилган низом асосида олиб борилаётган ишлар билан танишилди.

Кенгаш иштирокчилари Ҳамид Олимжон маҳалла оқсоқоллар йигини ҳамда хунар лицейда ёшлар билан ишлаш борасида орттирилган тажрибалар билан танишилди.

Лицейнинг мажлислар залида ўқувчилар «Адолат» ва «Қомус» командаларига бўлиниб, ҳуқуқ-тартибот мавзусида кўрик-танлов ўтказилди. Улар бу борада дустустига билимга эга эканликларини намоёиш қилдилар.

Кенгашнинг назарий қисмида туман ҳокимининг уринбосари Нурия Аҳмедова, ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция подполковниги Ҳусайинов Исломов, туман прокурори, адлия кичик маслаҳатчиси Толибқул Фуломиддин Розқов, вояга етмаган ёшлар билан ишлаш назорати бўлимаси бошлиғи Шухратжон Мамадалиев ва бошқалар жиноятчиликнинг олдини олиш мавзусида кизикарли маърузалар қилишлар.

Аваз ҲАЙДАРОВ, ўз мухбиримиз.

ХАБАРЛАРИ

СЕНИ УНУТМАЙМИЗ, ОЛИМЖОН...

Яқинда Навоий туманидаги Муҳаммад ал-Хоразми номи урта мактабда бўлиб ўтган кеча афгон урушида ҳалок бўлган байналмилал жангчи Олимжон Нуруллаев хотирасига бағишланди. Шу муносабат билан бу ерда барча ҳамқишлоқлар, уруш ва меҳнат фаришлари тўпланишиди. Кечада иштирок этганлар унинг мард ва жасур ўғлон бўлганлиги ҳақида фаришларни сўзладилар. Айниқса, шу мактаб ўқувчиси Наргиза Душанова ўзи ёзган «Афгон нидоси»,

«Олимжон ака хотирасига» деб номланган шеърларини ўқиганида юраклар ларзага келди, кўзлар ёшланди.

«БИЗ СИЗ БИЛАН»

Анджондаги Сульги Лутфуллин номидаги 36-мактабда «Биз сиз билан» гуруҳи ташкил этилганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин ана шу қисқа вақт ичида гуруҳ аъзолари бир қанча хайрли ишларни амалга оширишди. Толиби илмлар асосан жамоа ҳужалиғи ва мактаб тарихини мукамал урганиб, кўпгина қизиқарли экспонатлар тўпладилар. Шунингдек, 1941-45 йил урушида иштирок этган ва жангда бедарак йўқолган ҳамқишлоқларини қидириб топишда ҳам

ФАҲРИДЛАРГА ТЎН

«Қашқадарё халқ таълими фидойи-

си» увони соҳиблари Касби туманидаги 1-урта мактаб ўқитувчиларининг меҳмони бўлишди.

Учрашув кизиқарли ва сермазмун ўтди. Турли мавзулардаги савол-жавоблар орасида Ҳазрат Мир Алишер Навоийнинг дилбар ғазаллари ҳам янграб турди. Кеча сўнгидa фаришларга ўзбек урф-одатига кўра тўнлар кийгизилди.

РАСМ-ЧИЗМАЧИЛИК ФАНИ БИРИНЧИ!

Шайхонтоҳур туманидаги 85-урта мактабда «Ўқитувчи-96» курик-танлови бўлиб ўтди. Танловни ўтказишдан мақсад, ўқитувчиларнинг ижодкорлиги, халқ педагогика-

си анъаналарини тиклашга бўлган муносабати, бугунги кун ўқитувчиси қандай бўлиши лозимлигини англаши ва улар маҳоратини аниқлашдан иборат эди.

Ҳакамлар шу мактабнинг расм-чизмачилик фани ўқитувчиси Маъсудахон Набиевани биринчи уринга муносиб деб топдилар. Бошланғич синф ўқитувчиси Наргизахон Рихсиҳўжаева иккинчи, эски ўзбек ёзуви фани ўқитувчиси Наргизахон Иброҳимова учинчи уринни эгалладилар.

«МУЛК НИМА? МУЛҚДОР КИМ?»

Мамлакатимизда амалга ошири-

лаётган иқтисодий сиёсатни ўқувчи-ёшлар онгига чуқурроқ сингдириш мақсадида Норин туманидаги Усмон Носир номи 32-урта мактабда давра сўхбати бўлиб ўтди. Унда мактабнинг ўқитувчилари ва толиби илмлари иштирок этишди. Йиғилганлар бугунги куннинг энг долзарб муаммоларидан бўлган «Мулк нима?», «Мулқдор ким?», «У жамиятга қандай фойда келтиради?» каби саволларга атрафлича жавоб олишди.

ХАБАРЛАРИ

